సత్యనారాయణపురం రైలుగేటు దగ్గర పైబైంది రామ్‌మోహన్ బస్ సర్వీసు వారి మూడవ నెంబరు బస్సు.

"అదిగో వస్తోంది" అన్నాయి దానికోసం కాచుక్కూర్చున్న కార్తీలు-కార్తీం తాలూకు ఆడ గొంతుకలు, మగ గొంతుకలు.

పొగ రెక్కిన ఆంబోతు తలవంచి, కొమ్ములు గురెట్టి పరిగెట్టుకొచ్చినట్టు దడదడ మంటూ దుడుగ్గా దూకుడుగా వచ్చేసింది మూడో నెంబరు బస్సు. సందుమొగదాకా ఆరిరాన్ని చేరవేసిన షావుకారు ఇక లాభం లేదని దున్నపోతు తరుము కొచ్చినట్టు పరిగెట్టుకొచ్చి బస్సు మీద పడి ఆగారు. బస్సు సందులోంచి మళ్ళీ గేటు ముఖంగా తిరుగుతోంది. ఆలస్యం చేస్తే లాభం లేదు- సీటు దొరకదు. నలభై ఆరంగుళాల ఛాతీ కింద యాభై ఆరంగుళాలకు పెరిగిన పదుంను (పదుమా లేక బొజ్జా?) అరగంటపాటు బస్సులో మొయ్యలేవు పాపం కాళ్ళు! కూర్చోడం విధి, ధర్మం. అందు గ్గాను ప్రాణాలకు తెగించక తప్పదు. బస్సు తిరుగు తున్నా లెక్కచెయ్యకుండా కడ్డీ పట్టుకువేళ్ళాడాలని

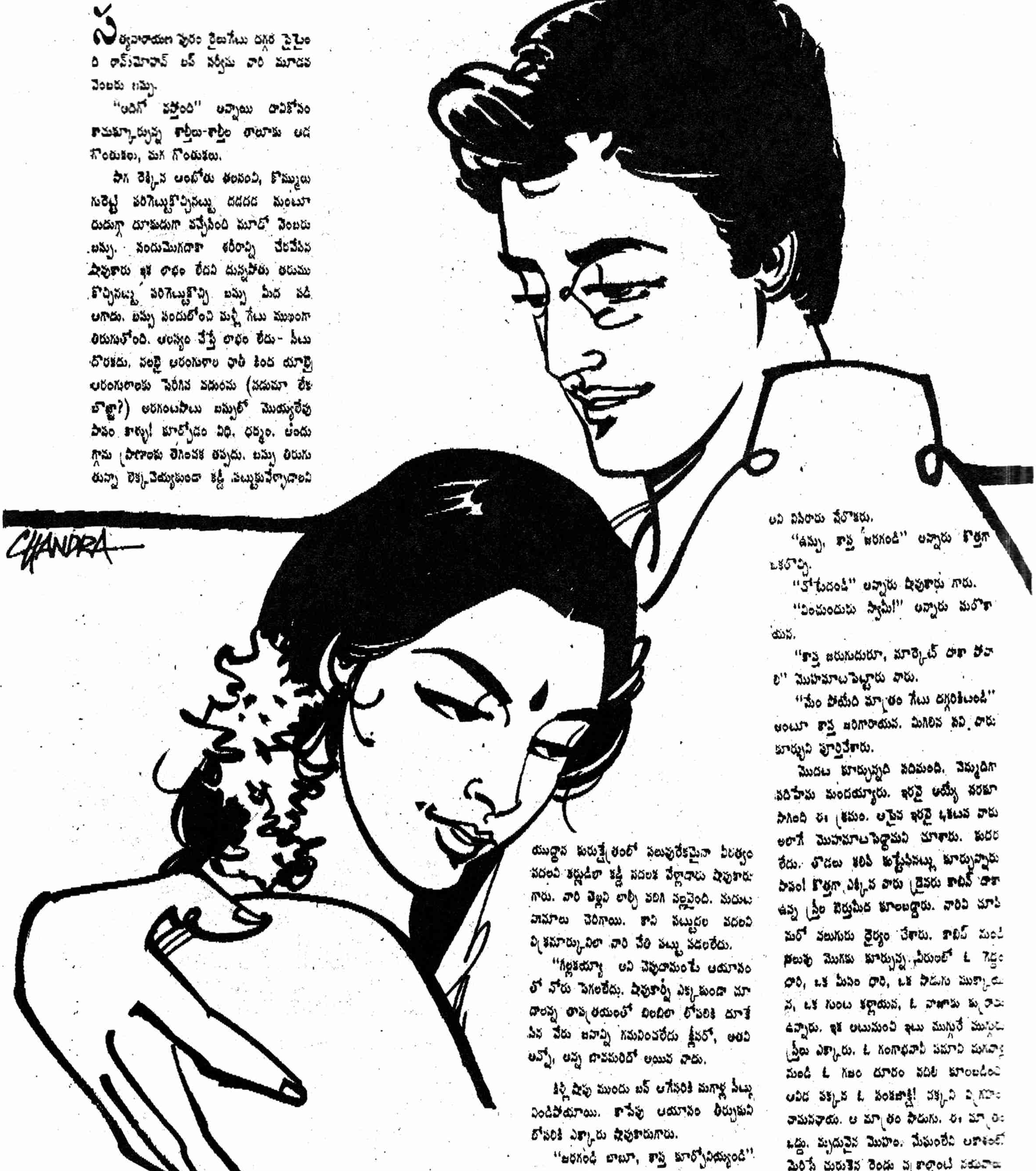

ప్రయత్నం.

గేటు దగ్గర సీట్లో కూర్చున్నతను క్లీనరో, అతన్ని అన్నో, అన్న బావమరిదో అయ్యుంటాడు, "బస్సు తిరగనియ్యండి- వదలండి" అంటూ వేళ్ళమీద గిల్లేస్తున్నాడు. విరోచితంగా, మహాభారత యుద్ధాన కురుక్షేత్రంలో సలుపురేకమైనా వీరత్వం వదలని కర్ణుడిలా కడ్డీ వదలక వేళ్లాడారు షావుకారు గారు. వారి తెల్లని లాల్చీ చిరిగి పల్లైంది. ముణుకు వాపులు చెరిగాయి. కాని పట్టుదల వదలని విక్రమార్కునిలా వారి చేతి పట్టు సడలలేదు.

"గల్లకయ్యా" అని చెప్పదామంటే ఆయాసం లో నోరు పెగలలేదు. షావుకార్ని ఎక్కకుండా చూ దామన్న తాపత్రయంతో బిలబిలా లోపలికి దూకే సిన వేరు జనాన్ని గమనించలేదు క్లీనరో, అతని అన్నో, అన్న బావమరిదో అయిన వాడు.

కిళ్లీ షాపు ముందు బస్ ఆగేసరికి మగాళ్ళ సీట్లు నిండిపోయాయి. కాసేపు ఆయాసం తీర్చుకుని లోపలికి ఎక్కారు షావుకారుగారు.

"జరగండి బాబూ, కాస్త కూర్చోనియ్యండి" అంటూ లేపారు వారు,

"హోటదండీ" అని విసుక్కున్నారు అనేమల్తైన వారు. అంటూ కాస్త ఇటూ అటూ జరిగారు. షావుకారు గారు కూర్చుని మరికొంచెం జరిపారు.

"అమ్మయ్య! ఎదవ బస్సు" అన్నారు వారు.

"దిక్కుమాలిన బస్సు" అన్నారు మరొకరు.

"డొక్కు బస్సు. కుదుటుడుక్కు బస్సు" అని విసిరారు వేరొకరు.

"ఉమ్మ, కాస్త జరగండి" అన్నారు కొత్తగా ఒకరొచ్చి.

"హోటదండీ" అన్నారు షావుకారు గారు.

"ఏంచుందుకు స్వామీ!" అన్నారు మరొకాయన.

"కాస్త జరుగుదురూ, మార్కెట్ దాకా పోవా లి" మొహమాటపెట్టారు వారు.

"మేం పోయేది మాత్రం గేటు దగ్గరికేనండీ" అంటూ కాస్త జరిగారాయన. మిగిలిన సీటు వారు కూర్చుని పూర్తిచేశారు.

మొదట కూర్చున్నది పదిమంది. నెమ్మదిగా పదిహేను మందయ్యారు. ఇరవై అయ్యే వరకూ సాగింది ఈ క్రమం. ఆపైన ఇరవై ఒకటవ వారు అలాగే మొహమాటపెడ్తామని చూశారు. కుదర లేదు. లోడలు కలిసి కుక్కేసినట్టు కూర్చున్నారు పాపం! కొత్తగా ఎక్కిన వారు డ్రైవరు కాబిన్ దాకా ఉన్న స్ప్రింగ్ బెర్తుమీద కూలబడ్డారు. వారిని చూసి మరో నలుగురు ధైర్యం చేశారు. కాబిన్ ముందు తలుపు మొగకు కూర్చున్న సీరులో ఓ గెడ్డం ధారి, ఒక మీసం ధారి, ఒక పొడుగు ముక్కాయ న, ఒక గుంట కళ్ళాయన, ఓ బాణాకు క్రాపు ఉన్నారు. ఇక అటునుంచి ఇటు ముగ్గురే ముగ్గురు స్త్రీలు ఎక్కారు. ఓ గంగాభవాని సమాని మగవాళ్ళ నుండి ఓ గజం దూరం వదిలి కూలబడింది. ఆవిడ పక్కన ఓ పంకజాక్షి! పక్కని విగ్రహం వామనవారు. ఆ మాత్రం పొడుగు. ఈ మాత్రం ఒడ్డు. మృదువైన మొహం. మేఘంలేని ఆకాశంలో మెరిసే చురుకైన రెండు నక్షత్రాల్లాంటి కనుపాపలు ఆ మొహంలో అనే ప్రత్యేకత. పాయింట్ తప్ప ఎం కడి మెరిసే పీట్లో చేపలు మిలమిల లాడుతూ ఈదుతుంటే లోచే అందం ఆ మీనాక్షి కనుల్లో దోబూచులాడుతోంది. తెల్లని మల్లెపూలదండ ధర సింగారించి, నల్లని బ్రేకాట్ జాకెట్ అలంకరించిందావిడ. తలంటు పోసుకున్నట్లుంది

సీయస్సీ.మురళి
CLAREMONT, CA.

సాలా, వరుసగా దువ్వి జడవేసింది. ఉంగరాలు తిరిగిన ముంగురులు నాట్యం చేస్తున్నాయి నుదురుమీద. మాదార్చిన ఇంటికి ఐడకట్టి పూలెట్టినట్టున్నది.

పంకజాక్షిగారి పక్కన మరో ఆవిడ కూర్చుని ఉంది. సీటువ ఓ రెండు మంది ఉన్నారు. నడవాలో మరో ఇరవై మంది పైన నిలబడి వేలాడుతున్నారు. గోడలు మామిడాకుల? పట్టుకుని. ముష్టియుపుంది తొంగల్లో తెలిగ్గా అరవైమందున్నారు.

"రైట్" అంటూ అరిచాడు గేటు పక్కనున్న వాడు.

ఓ తుమ్ము తుమ్మి, ఓ మారు కాస్త నవరించింది. ఇంతలో 'ఆగునాయు' అంటూ ఓ ముసలాయన, ఆ ముసలాయనతో ఓ పిల్ల ఎక్కారు. బామ్మగారు కాస్త జరిగి, పంకజాక్షిగారి మధ్యన చేరింది ఆ పిల్ల. ఈ అమ్మాయికి రెండు బారల జడ. ఒక బార కూడా లేదు. (అతిశయోక్తి

కథేమైంది?

అమ్మాయికి మాట తొందర ఎక్కువ. తల తిప్పుతూ మాట్లాడుతోంది. ఇది అర్థమైంది.

మళ్ళీ ప్రారంభించింది పరుగు. ఎదురెత్తి వచ్చి ఆగాక, అక్కడ మరో మంది పనారీ పేర ఎక్కారు.

బామ్మగారు మరికొంచెం జరిగింది. కొత్తగా ఓ కోమలి సర్దుకుంది.

రాడు లేచాడు. ముసలాయన చివర మరో అరిపకు చోటు కావలసి వచ్చింది.

ఊరాడున్నంత వరకూ బామ్మగారు కాని ఇప్పుడు తాతగారొకరు ప్రక్క కూర్చోరు.

"ఎవగను" అంది బామ్మగారు.

"నేను" అన్నారు తాతగారు కొంటెగా!

బామ్మగారు తాతగారికి సమీపంగా జరగలేదు. కుసుమాంగి ఆ మధ్యలో కూర్చుం ఐవాసి మధ్యలో అర్ధంగురాం రక్షణ.

పంకజాక్షి గారు కొత్తగా వచ్చిన వదువుతున్నది ప్రయత్నిస్తోంది.

పంకజాక్షిగారు వదువుతున్న కథ 'ఏమిటని' ఆ 'స్టోరీ' ఈ నెలదే! అందులో నా ఇది! అదే ఆవిడ వదువుతోంది.

కథలు వదువుతున్నాను నేను. వాలామంది వదువుతున్నారు, కొందరు మరికొందరు మధ్యలో నిలబడ్డ వందుల్లోంచి.

కథలో మునగాలని కోర్తున్న వచ్చింది?

• • •

"రాజా! ఇంత తొందర్లోనే మిరిలా మారిపోతారనుకోలేదు"

"నేనేం మారలేదు వరిని! నువ్వంటే నాలో ప్రేమ విశ్వలంగానే ఉంది, కానీ కంటి ముందు కనపడే నిజాన్ని కాదని ఎలా అనమంటావ్? మన వివాహం కోసం నే చేసిన త్యాగం అంతా ఇలా ఉప్పుటేర్లో పోసిన గంగాజలంలా అయిపోతుందని నేనేనాడూ ఊహించలేకపోయాను. నీ మీద ప్రేమ ఆ సంగతి మర్చిపోమంటోంది. మనిషిగా నా భార్యలో నేను కోరే పవిత్రత నీలో కరువైందని అనిపిస్తుంటే ఎలా మర్చిపోను?" అన్నాడు రాజా.

"ఏమిటి రాజా! ఏమిటీ అపవిత్రత? కొత్తగా నీకు ఏం తెలిసింది! నేను వివాహితనన్న సంగతి నీకు ముందే తెలుసుగదా! అంతకంటే దాచుకోవేందుకు నాకు ఈ జీవితంలో రహస్యాలేం లేవే?"

• • •

ఉత్కంఠ కుటాయిలోంచొచ్చే పిల్లలా తన్ను కొస్తోంది పంకజాక్షికి. మొహంలో, ముక్కులో స్పష్టంగా తెలుస్తోంది ఆ వ్యవహారం.

ఇంతలో ప్రక్కన కూర్చున్న కేశవర్ధని మెడ సారించి పుస్తకంలోకి తొంగిచూస్తోంది కంగారుగా.

పంకజాక్షి గారికి కేశవర్ధని తల అడ్డం వచ్చింది.

పుస్తకం మూసింది ఆవిడ. కేశవర్ధనిగారికేసి చూసింది.

"ఈ కథ ఏమౌతుందంటారు?" అంది రెండు ఒకటిని. ఒకటి ఏడులా చూసింది రెండు కేసి.

రెండు బెణక లేదు, తొణకలేదు. ధైర్యంగా పుస్తకం అందుకోబోయింది.

ఒకటి వాలుగ్గా వారించింది.

"తెలీటం లేదండి. కథ చాలా బిగువుగా ఉంది."

బామ్మగారు ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

"అవునమ్మా! ఆ జాకెట్టు మరీ బిగువుగా ఉంది కదూ!" అంది కోమలాంగి కేసి చూపిస్తూ.

"జాకెట్టు బిగువుగానే ఉండాలి లెండి బామ్మగారూ!" అంది కేశవర్ధని.

"మేం మాట్లాడేది జాకెట్టు బిగుతుగురించి కాదండి. కథ మంచి బిగువుగా ఉందన్నాము" అంది పంకజాక్షిగారు. అని భుజంమీదికి కొంగు తిప్పుకొని కప్పుకుంది.

"కథ బిగువుగా ఉందంటారా? ఏం కథమ్మా అది?" అంది బామ్మగారు నవ్వుతూ.

"ఏదో లెండి" అంది పంకజాక్షి విసుగ్గా.

"ఈ కాలపు చదువుకున్న ఆడపిల్లలకు విసుగెక్కువైపోయింది" అని మొహం తిప్పుకుంది బామ్మగారు.

తాతగారు సానుభూతిగా నవ్వుతూ ఆవిడ కేసి చూశారు.

"వయసెక్కువైనా తుంటరితనం పోదు", అని నిముక్కుని, తల అటు తిప్పుకుంది బామ్మగారు.

కోపంగా చూసింది కేశవర్ధని.

"థూ!" అని తల ఎదురుగా తిప్పుకుంది బామ్మగారు. పంకజాక్షి గారు పుస్తకం తెరవబోయింది.

"నేనడిగిన ప్రశ్నకి జవాబే చెప్పలేదు. కథేమౌతుందంటారు?"

"ఏమో! మీరేం చెప్పండి!"

కథ మధ్యలో ఆపి ఏమౌతుందా అని ఆలోచించడం నాకు మామూలే. పోయిన వారం 'గాజులచేతులు' అనే కథ మధ్యలో ఆపి ఆలోచించాను. జ్ఞాపకం ఉందిగా! అందులో ఓ పెద్ద మనిషి 'పార్క్' సినిమా కెళ్తాడు. అతని ప్రక్కన బురఖా తొడుక్కుని ఓ వ్యక్తి కూర్చుని ఉంటుంది. ఆ వ్యక్తి గాజుల చేతులు ఈయన మీద పడతాయి. ఈయన వళ్ళు పులకరిస్తుంది. అంత వరకూ చదివి ఏమౌతుందా అని ఆలోచించాను. బహుశా బురఖాలో ఉన్న వ్యక్తి మగాడేమో, ఈ పెద్దమనిషిని ఫూల్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడేమో అనిపించింది."

"కథ పూర్తిగా చదివే సరికి ఏమైంది?" అని అడిగింది పంకజాక్షిగారు.

"సినిమా ఆట ఎవరకొస్తుంటే పిల్ల ఆట కూడా చాలా ముందుకి సాగిపోతోంది. ఆ వ్యవహారం అంతా చాలా గమ్మత్తుగా ప్రాకాష్టకంటే రచయిత. చివర్లో ఈ ముసుగు పిల్ల- పిల్ల అని ఎందుకు తెలిసిందంటే ఆ వ్యక్తి గొంతులో స్త్రీ గొంతులోని మాధుర్యం బదులుగా మాటలు ప్రోగయ్యాయి. ఓ ఇంటి నెంబరు ఇచ్చి రాత్రి రెండవ ఝాముకొచ్చేదాకి రండి అంటుంది. ఆ అపేక్షతో అలా వెళ్ళేసరికి, అక్కడ, తిరిగేసరికి రెండవ ఝాము అవుతుంది. ఆయాసంగా, ఆకగా ఆ ఇంటి నెంబరు వెతుక్కుంటూ వెళ్తాడు. నెంబర్లు చూసి ఆశ్చర్యపోతాడు. 'లక్ష్మీనిలయం' అనే గుర్తు పెట్టుకున్నాడు గాని, ఆ ఇంటి నెంబరు- ఆ నెంబరు తన ఇంటి నెంబరని నిజానికి మర్చిపోయాడు. గేటు తలుపు తీసేసరికి తోట ప్రక్కనుంచి ఎదురైన భార్యను చూసి గొంతు పిడచ కట్టుకుపోతుంది. 'రండి మహారాజా! పూలరంగా' అంటూ భార్య గొంతుకారిపోయిన ఆ మనిషి తల నేలలోకి దించుకుపోయేట్టు వెటకారం చేస్తుంది"

"మీరనుకున్నట్టు కథ ఎప్పుడైనా ముగిసిందా?" అని అడిగింది పంకజాక్షి.

"లేదనే చెప్పాలి".

"అయినా మీ వృత్తి మీరు మానలేరు" అంది పంకజాక్షి.

"మీ వెటకారం నాకర్థం అయింది. అయినా ఓ సారి అన్నం ఉడికిందని వంట మానేస్తామా? ఓ చోట తెగిందని చెప్పులేసుకోవడం మానేస్తామా?" అని ప్రశ్నించింది కేశవర్ధని.

ఈ లోపం ఒకసారి మహాల్ వచ్చింది. బండి ఆగింది. ఓ రెండు టిక్కెట్లు దిగాయి. అయిదు టిక్కెట్లు ఎక్కాయి.

"ఎవ్వి దిగాయ్" అన్నాడు బాపనయ్య.

"రెండు" అన్నాడు చక్రవర్తి.

"ఆయిదెక్కాడ్" అన్నారు భావమూర్తి. 'రైట్' అన్నాడు బరివే.

వ్యవహర్తగారు అవగా కండక్టరు టిక్కెట్లు కోశాడు. చక్రవర్తి రెండుసార్లు ఆంబోతుని పిలిచాడు. కొత్తగా ఎక్కిన ప్రయాణీకులు వస్తున్నారు. బస్సులో. మళ్ళీ పరుగెత్తుతుంది రథం. పుస్తకం తెరిచింది పంకజాక్షి.

నోరు తెరిచింది కేశవర్ధని.

"మీకు సాధారణంగా ఎవరు వ్రాసిన కథలంటే ఇష్టం?"

"ఒకప్పుడు రంగనాయకమ్మంటే వెర్రికోపము కునే దాన్ని"

"అవును- నేనూ అన్నం మానేసేదాన్ని! తర్వాత"

"ఆండాళ్ళమ్మగారు, పేకమేడలు, బలిపీఠం వరకూ బాగానే ఉన్నాయనిపించింది. ఆ తర్వాతర్వాత. ఆవిడకో పరిధి ఏర్పడిపోయింది. రచనల్లో అహంభావం కొట్టొచ్చినట్టుండేది.

ఏదో పార్టీ ప్రచారం లాగా ఆవిడ ధోరణులు, నమ్మకాలు, విసుర్లు ప్రచారం చేసుకోవడం కోసం వ్రాస్తూందా అనిపించేది"

"ఈ భావాలన్నీ చాలామంది వ్యక్తీకరించగా విన్నాను. వాటిప్పటికే ఆవిడ రచనలంటే మా ఊరు చేగొల్లా కమ్మగా ఉంటాయి" అన్నది కేశవర్ధని ఉపమానానికి ముచ్చటగా ముగ్ధురాలౌతూ!

"పోనీ ఇంకెవరంటే ఇష్టం?"

"కౌసల్య అంటే ఇష్టంలేదు. ద్వివేదుల వ్రాశేదు. అరివిష్ణువాళ్ళా ఒకప్పుడు బాగా వ్రాసేవారు..ఇంక ఈ లేటెస్ట్-పేరు మగో, ఆడో తెలీదు కాని బాగానే వ్రాస్తున్నారనిపిస్తోంది".

పంకజాక్షిగారి అభిమానానికి కాలరు గర్వంగా సర్దుకున్నాను నేను.

"నాకు ఈ లేటెస్ట్ ఇంకా నచ్చటంలేదు"

కేశవర్ధని కేసి తీక్షణంగా చూశాను. గుండె కల్లన్నట్టు అనుమానం వచ్చింది. నచ్చకపోతే ధన్యుక్తే' అని సర్దిచెప్పుకున్నాను. సర్దుకున్న కాలర్నలాగే ఉంచాను.

"ఇంతకీ ఈ కథ ఏమైందో?" అంది పంకజాక్షిగారు.

పుస్తకం తెరిచింది ఆవిడ.

ఇంతకీ ఆ కథ ఏమైందో నాకేగుర్తు లేదు. ఎప్పుడో రెండేళ్ళ క్రితం వ్రాసింది. మన పత్రికలు కొంచెం లేటుగా, ఓ రెండేళ్ల తర్వాత ప్రచురింపబడింది. మరయితే ఇందాక ఆవిడ చదివిన విషయం ఎలా చెప్పావ్ అని నిలదీస్తారేమో! వంగి నేను చదివాను. ప్రక్కనున్న కేశవర్ధని పైకే చదివింది మరి!

ఆంబోతు గాంధీనగర్ చేరింది.

"హోల్డ్' అన్నాడు వ్యవహర్త.

బ్రేక్ వేశాడు చక్రవర్తి.

కుదుపులో ఆగింది రథం. ఒకళ్ల వళ్లో ఒకళ్ళు పడ్డారు జనం. ఎవళ్లమీదా పడే వీలులేని వాళ్ళు కింద పడ్డారు.

కోమలి పంకజాక్షి మీదా, పంకజాక్షి కేశవర్ధని మీదా, ఆవిడ బామ్మగారి మీదా, బామ్మగారు యువతి మీదా, యువతి యువకుడి వొళ్ళో, అంతా మీదా పడ్డారు. వెనక్కి మరో కుదుపు కుదిపే సరికి ఎవరి ముద్రలోకి వాళ్ళు వచ్చారు తిరిగి. కొత్తగా ఒక ఇద్దరు ఆడవాళ్ళు ఎక్కారు. మోకాళ్లకు కొంచెం కింద వరకూ మోటురంగు మోకాలు కట్టారు. పదులుగా రవికలు ధరించి ముళ్ళు వేశారు. కొప్పులు చిన్నవిల్లా చుట్టారు. ఇద్దరూ చెరో గంప తెచ్చారు. గంపల పాయంలో జనాన్ని తప్పించుకుంటూ కొనకి చేరారు.

పంకజాక్షిగారు పుస్తకం మళ్లీ తెరిచింది.

• • •

"నువ్వు వివాహితవని తెలుసు. వలిపీ! ఆ విషయం నేను మాట్లాడటం లేదు"

"మరే విషయం మాట్లాడుతున్నావ్ రాజా" ప్రార్థేయపడింది వలిపి...

• • •

"నే లేవవమ్మా! ఇక్కడ మధ్య ఇంత చోటుందగా మేం కేస్తేకాని కూర్చోకూడదా!" అంటున్నారు ఫ్రంట్ సీట్లో కూర్చున్న ఓ మీసాలతను. మధ్య వయస్కుడు. పంచెకట్టి మోకాలుపైకి లాక్కొని కూర్చున్నాడు. పోయిన స్టాపులో దిగ్గా మిగిలిన ఫ్రంట్ సీటుపై ఉన్న మగాళ్లలో ఈయనొకడు. తాతగారు, పదునుసిల్ల, బామ్మగారు దిగేసాయారు.

కొత్తగా వచ్చిన గంప ఆడంగులు పక్కన మగాడుండగా కూర్చోం అంటున్నారు. పంచకట్టు పురుషోంగుడు లేవనంటున్నాడు. వారు జరిగారు, ప్రక్కనున్న వారిని జరిపారు. డ్రైవర్ క్యాబిన్ కానుకుని ఉన్న కుర్రాడ్ని గోడకు గట్టిగా వత్తేశారు.

"మీ అన్నగారు వస్తే పక్కన కూర్చోరా?" అన్నాడు పంచ.

"నువ్వు మా అన్నవా? శెగవయ్యా!" అన్నాయి గంపలు.

"అన్నసుకుని కూర్చోకూడదా?" అన్నాడు పంచ.

"అన్నవా? శెగవయ్యా!" అన్నాయి గంపలు.

"ఈ ఆడాళ్ల మరీని- మగాళ్ల సీట్లో కూర్చోమంటే పెడకామిందూ చూడరు. ఆళ్ల సీట్లు మాత్రం ఖాళీగా ఉంచాలి. దొరసానులు?"

"ఏయ్! దొరసానులూ గిరసానులూ అని కుయ్యకు"

"శెగవకయ్యా" అని ఒకరు.

"పోపి శెగదాద్" అని ఒకరు.

"ఈదేశం బాగుపడదండి. చెడిన దేశం, మగాడి గాలి తగిల్తే మునిగిపట్లు ఏవిటా గోడవ" అన్నారు.

మాటమీద మాట- మాట వెనుక మాట. మాట ప్రక్కన మాట, మాట క్రింద మాట వినబడుతున్నాయి. అందరికీ అన్ని మాటలూ, అంతా వినబడటం లేదు. కొందరికి కొన్ని వొప్పన బడుతున్నాయ్".

పుస్తకం తెరిచి పట్టుకుని గంపలకేసీ, పంచకేసీ, పంట్లాములకేసి చూస్తోంది పొద్దంగా.

పంచ లేవలేదు. గంపలు కూర్చోలేదు.

గంపలు పంచల్ని చెరిగేస్తున్నాయి.

పంచలు, పొంట్లు చిరట్లీ, కొప్పుల్ని దంపి జల్లిస్తున్నాయ్.

పచ్చే వాళ్ళు వస్తున్నారు. పిడికిళ్లు బిగించే వాళ్ళు బిగిస్తున్నారు. ముక్కుపుటాలు ఎగరేసే వాళ్ళు ఎగరేస్తున్నారు.

పంకజాక్షి గారు చిరాగ్గానే ఉంచింది మొహం.

కేశవర్ధని తెరిచే ఉంచింది పుస్తకం.

"కథేమైందో-" పంకజాక్షిగారు ఆందోళన పడింది.

కూరలు గట్టిగా గిల్లుకున్నాను నేను. జ్ఞాపకం మఠంగా నిద్రపోయింది.

"ఆడోళ్లు ఆడోళ్లంటూ తెగవాగుతున్నారు. ఆడోళ్ళ లేకుండా ఈళ్ళెక్కడ్నుంచి ఊడి పడ్డారో" అందో గంప.

"ఏంటమ్మా ఈళ్ల మగతనం. ఆడోళ్లని ఏడిపించడమేనా? ఈళ్లేనా పౌరుషం ఉన్న మగాళ్ళు. ఆడోళ్లమీద పడి ఏడవటం ఎందుకో! దేశం ఏలలేక ఆడదానికి కట్టబెట్టేసోరు- ఎందుకో ఈ గీర్వాణం!" అంది మరో గంప.

"మాకూ ఉన్నారు ఆడంగులు. మీ అన్నను కుని కూర్చోకూడదా?"

"ఏంటయ్యా! మీకూ ఉన్నారా ఆడంగులు. పెపంచంలో ఏకే ఉన్నారా ఆడంగులు. ఉంటే ఆళ్లని అందరి పక్కాలా కూకోబెట్టి తిప్పు. అన్న వంటావేటి మాటమాటకీ. నువ్వు మా అన్నేటి?"

"ఆడంగులున్నారంట పెద్ద మగోడు"

"ఆడంగులున్నారట ఆడంగులు"

"సిగ్గులేదు సెప్పుకునేందుకు"

"ఏటో ఈ మగోళ్ల గొప్ప. మావోళ్లు సదువుకోటంలేదా! ఉద్యోగాలు సేస్తున్నారు. ఊళ్లేలుతున్నారు...అసలు ఆడోళ్ళ లేకుండా ఈ మగోళ్ళ ఎక్కడ్నుంచి వచ్చారంట?" అంది గంప మళ్లీ.

"చేశార్లే ఉద్యోగాలు. ఏలార్లే దేశాలు. ఎహె! ఊర్కోవమ్మా"

"మాటాడలాకయ్యా నువ్వు..."

గాంధీనగర్ దగ్గర ఎక్కిన గంపలు కమ్మ అప్పత్రి దగ్గర దిగేవరకూ ఆడా మగా యుద్ధం హోరాహోరీ సాగింది. కమ్మ అప్పత్రి దగ్గర గంపలు రెండూ, పంచా దిగిపోయాయి. కొన్ని నవ్వులూ, కొన్ని రోషాలూ మిగిలాయి బస్సులో.

"మీ అన్నవమకొని..." అంటూ ఏదో అంటున్నాడు పంచపరుష్నా.

"ఛీ ఎహె" అంటున్నాయ్ గంపలు.

వినబడుతూన్న మాటల్ని దూరం చేస్తూ బస్సు కదిలిపోయింది.

"రైటు, హోల్డ్"- రెండు టికెట్లు దిగాయ్. కూడెక్కింది అంటున్నారు చక్రవర్తి, వ్యవహర్తలరు భావమూర్తో మొ. వారు.

మార్కెట్ వచ్చింది.

గబగబా దిగిపోయింది పంకజాక్షిగారు. బస్సులోంచి వెలుగు వడిచివెళ్లిపోయింది.

చాలామంది దిగారు బస్సులోంచి.

కేశవర్ధని కూడా దిగిపోయింది.

"రైట్"

రథం కదిలింది చిట్టీనగర్ వైపు.

పంకజాక్షిగారు జన సముద్రంలో, అనంతంలో కలిసిపోయినట్టున్నారు. దృష్టికానలేదు.

ఉస్సురంటూ కూలబడ్డాను నేను.

ఆ కథలో ఏమైందో జ్ఞాపకం వచ్చింది.

• • •

చివర్లో రాజా, వలిపీ ఒకర్నొకరు పట్టుకుని విరగబడి నవ్వుతారు.

"ఎంత భయపెట్టావ్ రాజా" అంటూ వలిపి రాజ విశాలమైన ఛాతీమీద తలవాలుస్తుంది.

• • •

ఎదుటి సీటుమీద ఏదో కనబడింది.

"జ్యోతి"- నా కథ పడ్డ "జ్యోతి"

అయ్యో! పంకజాక్షి- "జ్యోతి"

"కథేమైందో" అంది కేశవర్ధని.

పుస్తకం తెరిచింది పంకజాక్షి.

"ఊహ చెదిరిపోయింది నాకు.

• • •

నాలుగు నెలల వరకు అదే బస్సులో, అదే టైములో, అదే 'జ్యోతి' పట్టుకుని తిరిగాను. కాని ఫలితం శూన్యం. మరోసారి పంకజాక్షి (గారు) కనిపించలేదు.

"కథేమైందో తెలిసిందా పంకజాక్షిగారూ! రాజా, వలిప విడిపోయారనుకుంటున్నారా? లేదు పంకజాక్షి! లేదు. అటువంటి ఆలోచన వద్దు. రాజ నాటకం ఆడాడు సీరియస్‌గా. అంతే పంకజాక్షి!"

"ఎంత కష్టపడ్డావు పంకజాక్షి చదవాలని" అని మూలగడం,

"ఏమైందో పంకజాక్షి" అని అనుకోడం మాత్రం మిగిలింది నాకు.

చివరలో చోటు:

పంకజాక్షి గారికి!

మీ 'జ్యోతి' నా దగ్గరే క్షేమంగా ఉంది. కాలవ కవతల ప్రక్కన ఓ చిన్న ఇంట్లో ఉంటున్నా. కావాలంటే వచ్చి పట్టుకెళ్లండి. ఒకవేళ మీరు వివాహితులైతే ఈ 'జ్యోతి' సంగతి మర్చిపోయి నా దగ్గరే ఉండనీండి.

ఇట్లు
రౌతు

గళ్ళ నుడికట్టు – 36